

SHINJIN-MEI

(Seng-tsan)

O najvišjem

Popolna pot ni težka,
če le prenehaš izbirati.
Kjer ni ne ljubezni ne sovraštva,
je vse odprto in jasno.
Ampak tudi najmanjše razlikovanje je dovolj,
da nastane razdalja kot med nebom in zemljo.
Če naj se ti pot razkrije -
opusti stremljenja in zavračanja.
Konflikt med privlačnostjo in odporom
je bolezen duha.
Dokler ne boš dojel te resnice,
se zaman trudiš umiriti misli.

Pot je popolna kot prazen prostor,
brez primanjkljajev in brez presežka.
Le če izbiraš in zavračaš,
se bo izgubila.

Ne oklepaj se zunanjih podob,
tudi ne vztrajaj v izkušnji praznine.
Bodi sproščen v Enem
in vsa zmedenost bo sama izginila.
Če postaneš dejaven
in se povrneš k miru,
je tudi ta trud dejanje.
Le kako boš izkusil Eno,
če si vpet v dvojnost?
Kdor ne prodre v Eno,
ne more naseliti nobenega početja.
Prezirati resničnost
pomeni izgubiti jo.
Slediti praznini
pomeni odvrniti se od nje.

Čim več besed in misli,
tem bolj si oddaljen od resničnosti.
Odreži besede in misli
in vse bo odprto.
Če se vrneš h koreninam,
boš dojel resnico.

Če se boš oklepal pojavnega sveta,
boš zgrešil bistvo.

Trenutek notranjega razsvetljenja
te bo ponesel za pojavni svet.
Spremembe v pojavnem svetu
niso nič drugega kot iluzije.
Ni razloga, da bi iskal resnico,
opusti vsa mnenja.
Ne drži se dvojnosti.
Bodi pozoren in ji ne sledi.
Že drobec »prav in narobe« -
in tvoj duh se bo izgubil v zmedenosti.

Ker obstaja Eno, obstaja dvoje;
a tudi Enega se ne oklepaj.
Kadar duh ni vznemirjen,
pojavni svet ne moti.
Kjer ni motenj, tudi stvari ni.
Subjekt izgine z objektom,
objekt izgine s subjektom.
Objekt je objekt zaradi subjekta.
In subjekt je subjekt zaradi objekta.
Vedi, da sta oba izvorno ista praznina.
Praznina je enaka v obeh.
Na isti način jo vsebujejo vse stvari.
Če ne razlikuješ med tem in onim,
kako bi lahko imel predsodke?

Popolna pot je po svoji naravi vsezajemajoča.
Nič ni lahko, nič težko.
Ozkostrčni pogledi vodijo k skrbem.
Čim bolj hitiš, dlje traja.
Če se oklepaš prepričanj,
boš zagotovo zgrešil.
Izpusti in vse bo naravno.
V naravi bistva ni nobenega priti in oditi.
Ravnaj skladno s svojo naravo
in boš skladen s potjo,
sproščen, svoboden in brez skrbi.

Misli te odvrčajo od resničnosti,
ampak top um tudi nič ne prinese.

Če preziraš, se duh zmede.
Le kaj pomaga biti za ali proti?
Če želiš vstopiti na voz,
ne imej odpora do sveta čutov.
V resnici: kdor sveta čutov ne sovraži,
je eno s pravim razsvetljenjem.

Modri nima ciljev,
nevedni se pustijo vezati.
Kajti čeprav ni razlik med stvarmi,
so nevedni od njih odvisni.
Ali ni to gromozanska napaka?
Mir in nemir nastaneta iz iluzij.
Razsvetljeni nima ne naklonjenosti ne odpora.

Vsi dualistični pogledi
izhajajo iz nevednosti.
So sanje, fantazije, madeži pred očmi.
Zakaj jih poskušaš zgrabiti?
Zmagati in zgubiti,
pravilno in narobe -
opusti jih enkrat za vselej!

Če oči ne spijo,
sanje same od sebe izginejo.
Če um ne razlikuje,
bivajo vse stvari same po sebi.
Bit "samega po sebi" je skrivnost:
nepremična; vse karmične vezi so opuščene.
Če vidiš vse stvari enake,
se vrnejo k svoji osnovni naravi.
Vzroki izginejo, primerjave niso možne.

Ne premikaj se
in premikanje bo prenehalo.
Spravi mir v gibanje in ne bo nobenega miru.
Če nista oba - je lahko eden?
V absolutnem ni pravil.
Duh je v sozvočju z njim
in ni opredeljen -
ne načrtuje in si ne prizadeva.
Dvom in sum sta odstranjena
in prava vera je trdna in potrjena.

Vse stvari so minljive.
Ni si jih potrebno zapomniti.
Vse je prazno, jasno in samorazsvetljeno,
brez razsipavanja energije.
To je prostor nemišljenja,
Težko ga pojasnimo z intelektom in občutki.

V višjem področju bivanja
nikakor ni jaza in ni drugega.
Če te prosijo, da pojasniš,
lahko rečeš le: "ne-dva".
Če "ne-dva", potem je vse enako.
Ničesar, kar ne bi bilo vključeno.
Modri desetih smeri
so vsi stopili v to modrost,
ki je onstran raztezanja in združevanja
in kjer je trenutek 10 000 let.
Videno ali nevideno,
celo vesolje leži pred tvojimi očmi.
Neskončno malo je enako velikemu,
meje izginule.
Neskončno široko je isto ozkemu,
ni delitev.

Biti ni drugače kot ne biti.
Ne biti ni drugače kot biti.
Če zate ni tako,
nikar ne ostani v tem stanju duha!
Vse je v enem, eno je v vsem.
Če si to dojel,
ne skrbi, da nisi popoln.

Duh vere je "ni dva".
"Ni dva" je duh vere.
Besede umanjajo.
In ni stvar preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti.

(prevod: Boris in Danijela Svetel)